

CURIOSITATS DE CATALUNYA

(setmanal)

Redacció i Administració:
Barcelona. - Riera Alta, 61

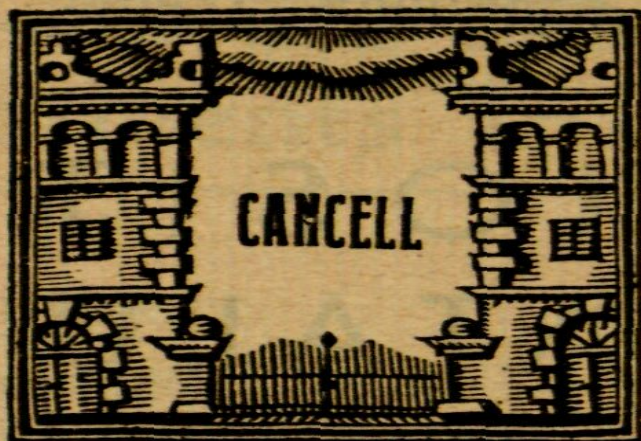
P R E U :

Número corrent	25 cèntims
Subscripció semestral	6 pessetes
Subscripció anual	10 pessetes

S U M A R I

Cancell, pàg. 418. - Folklore; Primera Conferència, pàg. 420. - Les muntanyes de Catalunya, pàg. 422 - Anecdolari català, pàg. 424. - Catalans notables, pàg. 425. - Corrandà, pàg. 427. - Excursió al Castell de Milany, des de Puig Alt de Ter (S. Joan de les Abadesses), pàg. 428. - Aforismes i proverbis, pàg. 430. - Com aquell vell roser, pàg. 431. - Corrandà, pàg. 431. - Contes vells... forjats de nou, pàg. 432. - Anecdolari català, pàg. 435. - Nota retrospectiva, pàg. 436. - Fets històrics, pàgina 437. - Una locució popular, pàg. 439. - Cançons populars, pàg. 440. - ***, pàgina 440. - Nostra Premsa, pàg. 441. - Corrandà, pàgina 447. - Entreteniments Instructius, pàgina 448.

Abril, octubre...

***E**S per la primavera quan les orenetes, ocells pre-sagiosos del bon temps, vénen en els nostres indrets tot anunciant-nos, amb llur xiscladissa alegre i optimista, l'arribada de l'estació més formosa de l'any. Es per la tardor quan els nostres infants, orenetes casolanes que enjoien amb llurs gestes i dites facecioses el viure quotidià de les llars pairals, envaeixen les aules entremig de cants i jocs embolcallats amb afanys i dèries innocents.*

Tot cantant i jugant, els nostres plançons, arbres del demà esplendorós que s'inicia, nodreixen llur esperit de la mateixa manera que voletejant per l'ample espai, sota l'immens dosser blau que a tots ens cobricela, les orenetes, en llur anar i venir frisós i desacompassat, cerquen adelerades el sosteniment per a elles i els petits...

Ocells i infants... Ocells, forces ocells, no res més que ocells gaudint de llibertat, creuant i recreuant el nostre cel català. Infants, munió d'infants, gernació d'infants instruint-se en les escoles, col·legis, acadèmies, conservatoris, per tal que, una vegada encarri-lats en el camí del saber, puguin i sàpiguen gaudir a pleret la llibertat catalana, llibertat que tot just ara s'està forjant.

Es necessari que els infants d'avui aprenguin les primeres nocions més elementals tot delectant-se. Després, poc a poc, a mesura que l'edat vagi creixent, és necessari, també, que els estudis augmentin progressi-vament. Sempre, però, s'ha de saber estimular el deixeble. L'estudiant, tant el d'intel·ligència preclara com el de cervell atapeït i un xic dur, necessita, per avançar profitosament, que l'encarregat de la seva instrucció sàpiga prodigar l'estímul a temps i amb

encert. L'elogi desmesurat, el favoritisme injust, la preferència encobridora de faltes, l'antipatia sense to ni so, la malvolença immotivada, són tares o defectes dels quals, per dissort, una gran majoria dels nostres mestres n'estan seriosament contaminats fins el punt d'entrebancar o dificultar l'avenç de l'alumne no gaire ben predisposat per a l'estudi.

Perquè, d'acord amb la nostra manera de veure i judicar les coses, els mestres i mestresses han d'exercir llur carrera d'instrucció tot fent-se càrrec de l'abast de la missió que els ha estat confiada. Llur deure és de lliurar-se per complet a l'endegament cultural del deixeble, procurant fer tots els possibles a fi de treure'n el rendiment màxim. El mestre o mestressa que solament cerca en la seva carrera un mitjà de guanyar-se la vida, sense preocupar-se el més mínim, delirós, només, d'empènyer caps de mesos, no és digne d'ostentar el títol que posseeix.

L'escola ha d'ésser per a l'infant el mateix que per a l'ocell la volta blava. L'ocell s'hi troba bé en l'aire, vola i torna a volar, revoloteja incansable tot piulant joiosament. L'escolar ha d'anar a l'aula saltant i brincant, amb afany d'estudiar per tal d'heure tal o qual recompensa o premi, per a obtenir, si no el primer, un dels millors llocs. I això només ho aconseguix el mestre que té consciència del seu deure.

L'octubre, mes tardor al per excel·lència, neix veient les amples portalades dels centres d'ensenyament obertes de bat a bat. Per elles han de passar-hi tot el bell estol d'estudiants que en el dia de demà han de formar la nostra Catalunya.

Es precis, altament indispensable, que es seleccioni degudament, escrupolosament, els dirigents que en l'actualitat tenen a llur càrrec la missió d'instruir. Tots ells deurien concórrer, abans de confiar-los-hi un lloc per a exercir, a una mena de petit curs, a fi de mostrar-los-hi les seves formes o modalitats del ben ensenyar. Entenem que per a esdevenir un bon mestre o mestressa s'ha de comptar, abans que tot, amb veritable vocació, car per a educar els menuts, i fins els que ja no ho són, es necessita paciència, força paciència. I d'aquesta mercaderia difícilment pot proveir-se'n si hom no compta amb una certa predisposició.

Abril, octubre... Orenetes en l'aire que tot just ens arriben afanyoses de viure lliurement. Col·legials inaugurant les temporades escolars, omplint aules i més aules, afanyosos de ben saber.

Abril, octubre...

FREDERIC BALLIRANA.

F O L K L O R E

Primera Conferència

ENTRE les diverses entitats folklorístiques, es destaca en gran manera la titulada «Institut Català de Folklore Montserrat», fruit de la unió, realitzada no fa gaires mesos, de les dues notables agrupacions: «Esbart de Dansaires Montserrat» i «Institut de Folklore de Catalunya».

No volem destacar la seva importància, però sí direm, que contínuament és sollicitada l'actuació dels seus components —gentils parelles de dansaires de balls típics catalans—, degut a la tècnica interpretativa de les antigues danses que constituïen l'encís dels nostres avis, i que la competència del mestre Joan Rigall sap amb tanta pulcritud ensenyar als seus deixebles.

La preferència del senyor Rigall, és el folklore dels balls i danses populars de Catalunya, i en aquest aspecte ha assolit un prestigi, que, certament, és ferm i ben merescut, malgrat la desatenció per part d'algú, que li enlluerna l'aurèola de què està acompanyat.

Però si vertaderament la seva preferència és la dels balls i danses que antigament es ballaven a Catalunya, i quasi tots el coneixen com a un enamorat d'aquesta branca del Folklore, és així mateix cert, que també conrea altres branques, com per exemple: usos i costums, aforística, supersticions, endevinalles, etc. I la demostració del que acabem d'esmentar és la Conferència que donà a Barcelona el passat diumenge, dia 26 de setembre, a l'estatge social de l'Institut Català de Folklore Montserrat, sota el tema «Costums valencians».

Després d'uns mots d'introducció que el president senyor Pons dedicà a l'auditori, no de presentació de conferenciant, per ésser sobradament coneguda la seva personalitat, la senyoreta Lluïsa Horta llegí la Conferència amb tal puresa de dicció, que fou escoltada amb vivíssim interès per la distingida concurrència, que celebrava l'explicació del folklore valencià, en diverses de les seves modalitats: anècdotes, endevinalles, aforismes, l'exposició de la ressenya del nuviatge, dels «bolos» o curses de vedells pels carrers dels pobles en dies de festa, etc.

Palesa demostració del goig que havia produït aquesta Conferència, fou en acabar-se, que el públic es desbordà en un aplaudiment entusiasta i unànime, rebent el mestre Rigall moltes felicitacions, a les quals hi afegim la nostra, molt sincerament.

Si en ressenyar un acte d'aquesta naturalesa s'esmenten els noms de les persones que hi ha assistit, en divulgar-la per mitjà de la premsa, el repòrter, avui, s'absté d'aquest costum; n'oblidaria molts, malgrat el seu bon desig, o faria la llista massa llarga. Solament vol fer constar la presència de la senyoreta Rosa Ragón, de Na Júlia Minguell, acompanyada de vàries alumnes; dels senyors Francesc Alavedra, Valeri Serra i Boldú i filla, Josep Brucart, Miquel Balcells i altres.

Consignem amb complaença aquesta primera Conferència, perquè CURIOSITATS DE CATALUNYA, setmanal dedicat principalment al Folklore, té la missió de recollir tot quant té relació amb aquesta branca del saber popular, tan apreciada pels seus lectors.

I notifiquem, amb alegria, que les successives Conferències que té en preparació l'«Institut Català de Folklore Montserrat», també seran reportades en aquesta revista, per tractar-se de temes folklòrics.

MIQUEL CODINA I FARRÉ.

Les muntanyes de Catalunya

LA PRESTE

(Continuació)

DEIXANT els bells rasos de pastura d'aquests indrets, ens dirigim vers la Riba del Pla de Calm-agre, que es troba a l'altitud de 2.400 metres. Es el límit entre el Conflent i el Vallespir.

Baixem per les vessants pronunciades, i pel costat d'una grandiosa congesta de neu, que solament es fon, alguns anys, a les darreries de l'estiu.

Al cap d'una hora, trobem una gran rocassa en forma de gegantesc retial, anomenada «Cadeira de Rotlan», que forma uns braços colossals, amb una respatllera no menys notable.

Un xic més apartat, es troba «l'abeurador del cavall de Rotlan», del qual també la tradició ha donat nom a una gran roca buidada, en la qual hi ha sempre aigua dipositada en el seu fons. Tot aquest indret supura aires de llegenda, on es troben bells records, del tot llegendaris, d'aquest guerrer.

Delectant-nos encara de la salabor de fets imaginaris arribem mig sorpresos davant la magnificència de les fonts del Tech. Consisteixen, en varis naixements d'aigua separats, de curta distància, d'uns als altres; si bé n'hi ha una que es troba enlairada

del camí, és la més notable, i surt a la temperatura de 3° C.; després de recórrer l'asprositat del terreny, desemboca al riu Tech.

El lloc és pintoresc del tot; al repeu de Roca Colom, brolla la riquesa natural sota les blanques roques, que de lluny semblen tot un vol de colomes blanques que li donen el seu nom. Des d'aquí es domina tota l'alta coma del riu, amb el grandió esvoranc per on es precipita sorollosament el riu, entre el Costabona, que dóna la visió que s'avança per anar-li a barrar el pas, com si semblés que no pot permetre que el riu, amb tots els seus brollants d'aigua, torbin la quietud dels cims alterosos i les Esquerdes de Rogés, enasprades i de caients verticals.

Tot en conjunt, dins la Coma esvorancada, forma un circ completament herbat, degut a la frescor de les aigües que besen el terreny rocós, ericàt de penyals que, brollant en forma festiva, es troben acobladament, i tot seguit salten avall enjogassades i alegres, donant-li un relleu encara més superior, les vacades que pugen a l'estiu a assaborir els rics i ufanosos pasturatges.

Descendim per la vessant esquerra del Tech, que reblincolant per dolenta terra anem a guanyar les infractuositats del terreny i l'esbojarrat saltar del riu.

En deu minuts, guanyem el Pla Redon, de Coma Verda i envellutada, formant un ras gairebé arrodonit, amb més naixements d'aigua de temperatura molt freda. Endarrera, es divisa la bella vista sobre el curs del riu que salta de la vall superior, estimbant-se entre dos grans roques, formant una gran i formosa cascada.

Baixem per un enasprat viarany, prop del caient del riu, que baixa empresonat entre els escarpaments de Rogés i l'espadat massís de Costabona, fins arribar a un replà de la Coma, on es troba la Jaça del Tech. Tot són formosos pasturatges, pels quals transcorre el riu mansoiment, abans de llançar-se dins de l'aspra gorja. La vall, aquí es mostra ampla, de tons suaus al fons, però enèrgica i de trencats caients en els enlairats cims que la tanquen.

Travessant el riu, ens porta a la cabanya del Tech, de dimensions no gens esquifides, i a l'extrem

del Pla de la Jaça, dessorbre un pilot de lloses, damunt del barranc del riu, que a l'esquerra es llança per ràpids saltants, dins l'estreta i trencada afrau, quasi impossible de passar.

I degut a la condició natural del terreny impracticable, seguim de pla per dalt d'un estrep de serra derivat del Costabona, que separa la vall del Tech de la de la Solaneta, originària d'un replec d'aquell massís, però el camí és tan dolent, que es fa pesat, produint cansanci excessiu, però els formosos punts de vista que s'estenen en el curs del riu i al fons del Vallespir ho compensen sobrerament.

J. NADAL I RIBAS.

(Acabarà).

A n e c d o t a r i c a t a l à

Una anècdota molt popular i que alguns atribueixen a l'escriptor Albert Llanes, és aquella que explica que un dia en plena Rambla es trobà fit a fit amb el seu sastre. L'actitud d'aquest era molt agressiva i la raó li sobrava. En Llanes li devia una pila de factures, i totes les temptatives per a cobrar-les havien fallat.

El creditor es posa a llançar impropis contra el mal pagador, fa la història de les factures, relata les tercerilles i males passades sofertes per a defugir-ne el pagament...

El deudor l'escolta sense obrir boca, i va veient com els transeünts, atrets pel cabal d'insults, s'aturen i van engruixint un bon rotllo a llur voltant.

El perjudicat descarrega tota la seva indignació molt llarg temps continguda. En Llanes escolta serenament, i el públic s'apilota cada vegada més interessat.

—Sou un farsant, un poca-vergonya sense cap mena d'escrúpols...

De sobte, En Llanes, l'interromp, i molt tranquil·lament, li fa:

—I l'altre, què va respondre...?

Claudi Martínez Imbert

CAL considerar l'existència d'aquest pianista i compositor essencialment barcelonina, no sols pel fet d'exercir-hi constantment el professorat, sinó per haver seguit tothora amb el més gran interès totes les manifestacions artístiques i culturals de la ciutat i prenent-hi en elles moltes vegades una part activa.

El mestre Martínez va néixer a Barcelona, el dia 3 de novembre de l'any 1845.

De petit donà ja proves de sentir una forta inclinació per la música i de fet la practicà, formant part en l'escolania de l'església de la Mercè, que era dirigida en aquell temps per Bernat Calvó i Puig. Els seus estudis de piano els va aprendre sota la direcció del professor més reputat de Barcelona, en Pere Tintoré.

El jove artista, degut al seu talent i activitat, anà obrint-se pas en l'art musical. Fou mestre de piano del col·legi d'Escolapis de Sant Anton. En les reunions de la bona societat barcelonina, quasi mai no hi mancava el pianista Martínez, adquirint un ben merescut prestigi com a mestre de piano.

La vàlua de la seva carrera artística pot seguir-se examinant les interessants composicions seves, i el crescut nombre de certàmens en què prengué part. En 1869, la Societat Econòmica d'«Amigos del País» de València, premià el seu Trio per a piano, violí i violoncello.

La primera societat de Quartets existent a Barcelona, ell la va fundar, a l'any 1872, en companyia dels germans Cosme i Josep Ribera, de la qual va servir-se principalment per a fer conèixer i propagar la música clàssica, que trobà en el nostre biografiat el més entusiasta adalid, en un temps que l'italianisme de la més baixa llei, imperava. El primer con-

cert es celebrà durant la quaresma del 1869, a la sala d'actes de l'Ateneu Català.

El dia 29 de gener del 1873, es mullerà amb Dolors Marquès i Pla. Fruit d'aquest matrimoni varen ésser onze fills, vivint-ne deu a l'escriure aquestes notes, degudes a l'amabilitat del seu fill Ricard.

«El Correo Teatral» de Barcelona, en el número corresponent a primer de desembre del 1877, s'ocupa extensament del mestre Martínez, i enumera els premis que havia obtingut, essent els més importants una rosa de plata, en els jocs Florals de Múrcia, l'any 1875, per la seva composició «Ave Maria», amb acompanyament de piano, i quin Ajuntament li concedí el títol de Consistorial; al mateix any, a València, guanyà el premi anomenat «Certament de festes i fires populars», concedit per l'Ajuntament d'aquella ciutat; en 1876, a Saragossa, el premi ofert per la Societat Econòmica «Amigos del País» a la millor simfonia; en el primer certamen Clavé, celebrat a Barcelona en 1877, li va ésser adjudicat el premi a la cantata a cors i orquestra intitolada «Catalunya».

El Liceu Brigantino llorejà en 1879 una composició vocal, i al mateix any li fou premiat el seu «Capricho Sinfónico» per a celebrar l'obertura del curs acadèmic-científic-literari, de l'Ateneu de València.

L'any 1880 li va ésser premiat el seu interessant «Impromptu» per a piano, que amb el lema «Candor y Inocencia» presentà al concurs obert per la «Crónica de Música», de Madrid. Per cert que en aquell temps, el popular caricaturista Parera, en una sèrie de caricatures dels nostres músics, que fou molt celebrada, dibuixà la del mestre Martínez vestit de frac, empunyant amb la mà dreta la batuta, i ostentant, en l'altra, una partitura en la qual es llegia amb grosses lletres el lema esmentat.

En aquell mateix any de 1880 organitza al teatre Principal un concert d'obres seves, totes elles premiades, assolint un gran èxit i essent, a més, molt elogiat per haver destinat a beneficència el producte del concert.

Cinc anys més tard (1885), amb igual èxit donà

una sessió de la seva música «da camera» a la sala de la sucursal de la casa Erard.

Havent mort els mestres Bernat Calvó Puig i Anselm Barba, amb insistència li oferiren els llocs d'organistes que respectivament ocupaven a les esglésies de la Mercè i Santa Anna de Barcelona. No acceptà, car les moltes ocupacions artístiques no li deixaven temps lliure per a poder-se'n ocupar dignament.

Amb motiu de l'Exposició Universal de Barcelona, l'any 1888, fou premiada la seva composició «La Primavera», escrita per al concurs d'orfeons.

L'enyorat mestre es presentà sovint en públic i tocà al costat de Sarasate, Monasterio, Planté, Maria Lluïsa Guerra i altres, actuant també com a pianista, acompanyant a les principals companyies d'òpera d'aquell temps. El veiem, a més, dedicar-se amb entusiasme en la direcció d'orquestrres i de societats corals.

En Martínez Imbert havia estat Vice-president de l'Associació Musical de Barcelona i President de la Festa de la Musica Catalana, en 1911.

En els últims anys de la seva vida, poden citar-se algunes pàgines de música religiosa i cors per a infants; entre els darrers, els nois de l'Orfeó Català cantaren amb gran èxit «Els bailets».

Deixà també bon nombre de deixebles, alguns d'ells, ja mestres remarcables.

El dia 30 d'octubre del 1919, deixà d'existir, a la ciutat de Barcelona, essent la seva mort profundament sentida pels elements artístics d'aquesta ciutat.

EZEQUIEL MARTÍN.

CORRANDA

Al pit n'he portau violes
donzelleta del cor graciós,
al pit n'he portau violes
d'ací sento les olors.

Excursió al Castell de Milany des de Puig Alt de Ter

(S. Joan de les Abadesses)

EL Castell de Milany, hom creu que és desconegut per molts centres o agrupacions d'excursionisme de Catalunya, car en llurs parets no he vist marcat a penes cap inscripció de visita com en altres llocs havia vist; és per això que em plau fer-ne una ressenya completa, per tal de donar-ho a conèixer a tots els aimants de les belles excursions i atractius de nostra terra catalana.

Sortírem de Puig Alt de Ter, a les 3'05 hores de matinada, dirigint-nos cap a la Tolosa, casa de pagès del terme de Vallfogona; des d'allí emprenem la pujada, suau, de Coma de Vena, on hi arribarem a les 6'30. Després de descansar, a les 9, emprenguérem la marxa, passant per El Galitó, per a dirigir-nos a la «Bauma del Teixidó». Arribem a dita Bauma a les 9'45. Podem dir que el que es presenta al davant de nostres ulls és una cosa difícil de narrar, car a desgrat de què a mi m'havien fet la descripció d'aquesta bauma, haig de confessar que no me la imaginava ni de bon tros tal com és. Intentarem, no obstant, donar-ne una petita idea per mitjà d'una breu descripció.

Es tracta d'una bauma d'una llargària d'uns 70 metres i una fondària d'uns 30 metres; dintre aquesta bauma hi ha dues cases amb els seus corrals per al bestiar: bous, xais, etc. A més, en el centre de la bauma, hi ha bona planúria pròpia per a poder-hi batre, ço és, que la fan servir d'era. Tota ella està rublerta de vegetació; és per ço, que molts que han fet aquesta excursió, no han vist aquesta bauma, tot i passant, gairebé, per davant.

Pels entorns d'aquesta bauma n'hi han d'altres com són: La Baumassa, La Baumeta, i La Bauma de

Fleus, si bé totes elles tenen un aspecte imponent, no per ço tenen la importància de «La Bauma del Teixidor». En totes aquestes rodalies, fa molts anys, (així ens ho conta un home d'uns 80 anys), hi tenia el seu catau el bandoler Ramon Felip.

Deixant ja aquestes baumes, ens enfilem sempre per margeres plenes de fanal i boixos, fins arribar a

El que resta del Castell de Milany.

la font de l'Ars. Aquesta font està situada entre la casa de Milany i el Castell. Es en aquest punt que dinem, a la 1'45 de la tarda. A les 4'35 empenem la marxa per a visitar les runes del Castell de Milany, on arribem 15 minuts després.

Des del Castell de Milany es veu tota la nusada de muntanyes pirenenques, la planúria de Vic, Pic de Pedra Forca, i allà al lluny les inconfusibles muntanyes del Montserrat.

Com a descripció del Castell de Milany, sols podem dir que és un munt de runes, que deixen, però, entreveure la fortalesa que era el terreny que dominava i el ben situat que estava per comunicar-se, amb senyals, amb altres castells que a la vista es veuen.

Descendim cap a Vallfogona, per a retornar a Puig Alt de Ter, arribant a nostre estatge a les 9'50 del vespre.

Aquesta excursió pot fer-se en altres formes que també hem fet ja; pot fer-se pel mateix itinerari que hem indicat, modificant solament, que, en lloc d'anar a Vallfogona des de Milany, pot anar-se a Lliers, on també hi han coses molt interessants. De Lliers s'emprèn el camí de Bisaure de Besora, on pot acabar-se el trajecte en tren.

Un altre itinerari és començant l'excursió per La Farga de Bebie, dirigint-se a Lliers i d'allí a Milany.

Per acabar, direm que és una excursió magnífica, plena d'atractius naturals que inspiren llegendes fantàstiques.

JAUME ESTANY FONT.

(De la secció excursionista «Esplai» de Puig Alt de Ter).

AFORISMES I PROVERBIS

Qui li piqui, que s'ho rasqui.

Amb palla i temps maduren els nespres.

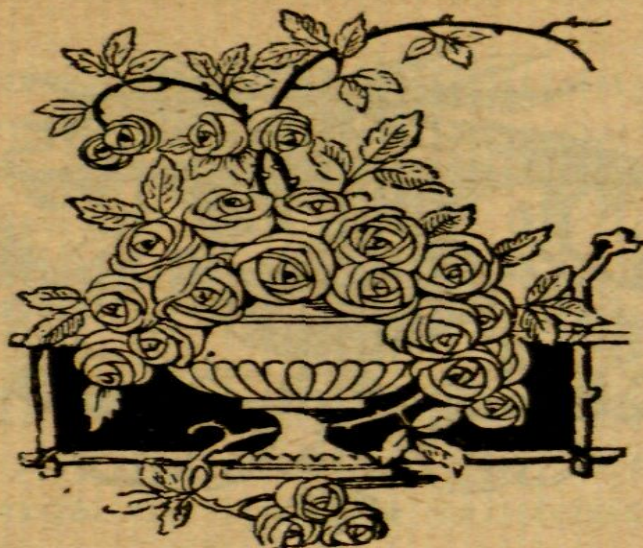
A la terra dels cecs el borni és rei.

Allí on mengen tres, mengen quatre.

Afarta'm i diga'm moro.

Al pot petit hi ha la bona confitura.

El bou per la banya, i l'home per la paraula.

Com aquell vell roser

Com aquell verd roser que dins ton hort floria,
—quan et donava roses per a l'abilament—
ara t'endrego, Amor, la meva poesia:
ma veu només floreix quan sap que estàs absent!

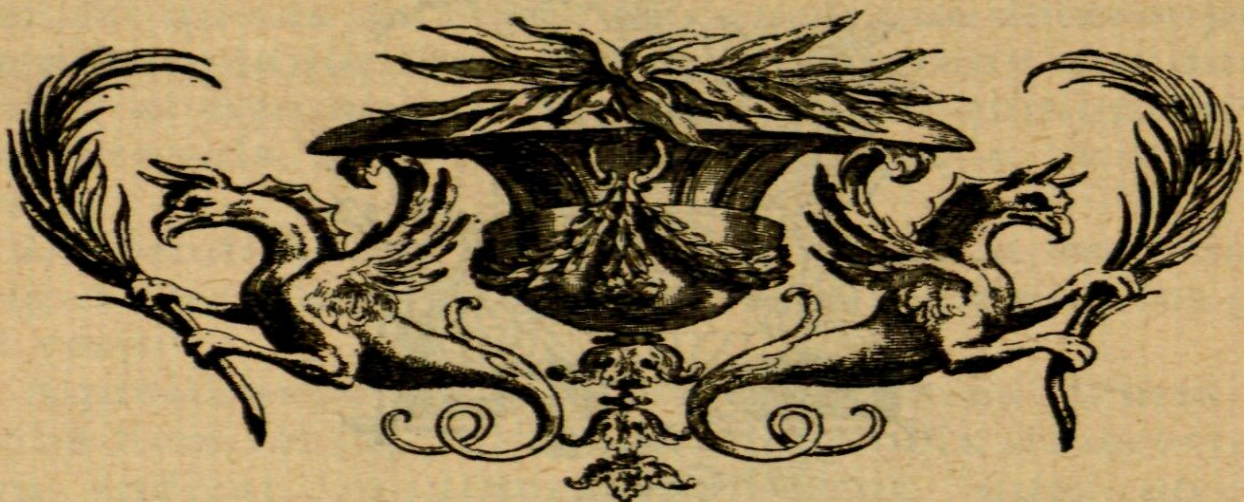
Avui al vell roser ja no s'hi veu cap rosa;
tos pares i germans el creuen una nosa;
no rep de tes mans blanques la confortant regor!
Quan tu present estaves ell prou et dava roses
i jo mai no sabia cantar-te belles coses...
Ensems crear no poden rosê i festejador!

GUERAU MUTGÉ I SAURÍ.

CORRANDA

Dóna pomes la pomera;
que les dongui el garrofer,
això sí que no pot ser,
¡no pot ser de cap manera!

CONTES VELLs... FORJATS DE NOU

Joan, Joana i Joanel

JOAN, com cada dia, se n'acabava d'anar al despatx. I com sempre, com tenia per costum fer des de que era casada, Joana havia sortit al balcó a acomiadar-lo. Llur acomiat era silenciós, sense cap gest ridícul ni espectacular. Es limitava, només, a un senzill canvi de mirades, a un simple joc d'ulls, on hi prenia més part el cor que el cap. Tantost ell es trobava enfront del 65, lla on la configuració del carrer prenia una sobtada esbiaixada que ocultava el balcó, es girava. Llavors, precisament llavors, els esguards de marit i muller es creuaven bescanviant-se sengles salutacions les quals, juntament amb la besada portada a terme moments abans, en el precís instant d'obrir la porta, els ajudava a passar les hores de forçada separació.

Aquella tarda, però, l'habitud es veié interrompuda per un insospitat incident que posà a prova el tremp d'ànima d'ella, revelador, a l'ensem, d'una pregonia estimació filla del més gran amor.

Joan no trobava l'hora de reintegrar-se a l'oficina. Hi estava tan bé a casa, al redós de la taula, vora l'esposa, tot assaborint un moka flairós, que no se n'hauria mogut.

Fou Joana, la muller ideal, fidel i exemplar, qui

li recordà, ben amorosament per cert, l'acompliment del deure.

—No sé; em passa una cosa estranya. Qualifica-ho, si vols, de peresa; però el cert és que hi ha quelcom que em reté prop teu, com si hagués de sobrevenir-te, durant la meva absència, un perill inconegut. Me n'he d'anar i no saps com en dol deixar-te sola.

—Com t'agraeixo aquests mots, pel que valen i representen. Considera, però, que fora de tu, ningú com jo mateixa per a defensar-me de qualsevol contratemps que pogués assetjar-me. Vés-te'n tranquil, amb la confiança de què et telefonaria de seguida cas de necessitar ajuda.

—Es clar! Ben mirat, no et creguis, no són més que prejudicis meus sense cap fonament. Falòrnies, no res més que falòrnies sense to ni so.

—Com m'estimes, Joan!

—Amb tota l'ànima, Joana!

La porta es tancà darrera la consuetudinària bebada; l'esposa sortí al balcó i se n'entrà així que perdé de vista a l'espòs, tot gustant el regust de la besada encara a flor de llavis i, el que és més, complaent-se en recordar una per una les paraules que teixiren el breu diàleg, penyora, si altra cosa no, de dues ànimes sadollades d'amor, completament lliurades la una a l'altra.

Pocs minuts després sonà el timbre de la porta. Joana s'apressà a obrir.

—I, doncs, Joan, què t'has oblidat? —preguntà mentre deixava franca l'entrada, convençuda de què qui trucava no era altre que el seu marit.

Palplantat, al bell mig del marc de la porta, un home, un soldat lluitador, recremat pel sol, endurit el rostre per les fadigues que la guerra comporta, polsós a desdir, restava sense dir paraula, contemplant a Joana amb ulls enyoradissos.

Al cap de breus moments, Joana preguntà:

—Què se us ofereix, company?

L'home, a desgrat seu, retardà un xic la resposta. Per fi, tot eixugant-se el front després d'haver deixat al descobert la testa ampla, amb cabell lleugerament rinxolat per bé que bon tros esbullat, amb visibles mostres de gran contrarietat, exclamà:

—I, doncs, Joana, no vols reconèixer-me?

—Tu, Joanet, de retorn del front i precisament ací, a casa meva, després de tant temps, anys sencers, de creure't mort...

—Jo, mort!... Qui t'ho ha dit?

—La premsa, tota la premsa... També els comunicats oficials de guerra...

—Els comunicats oficials... No pot ésser!

—Es! Espera... però, abans, entra, fes-me el favor. Coixejant extremadament, se n'entrà.

Joana, compadida, saltant-li les llàgrimes, digué:

—Vens mutilat?

—No res pel molt que podia ésser. Escorrialles d'un obús enemic, uns dies barallant-me amb la mort, tres mesos d'hospital... Resultat: un peu esguerrat i amb un record inoblidable mentre em quedí un alè de vida.

—Pobre Joanet! Com deus haver sofert!

—He d'ésser sincer, Joana. El sofriment físic ha estat gran, molt més del que pots imaginar-te. El moral, però, l'ha sobrepassat. El meu primer pensament en trobar-me de bell nou a Barcelona ha estat per a tu. He fet conduir-me ací, fins aquest carrer ple de deliciosos records, records evocadors dels meus, dels nostres millors temps. He preguntat a la portera: —Viu ací, en el primer pis, Joana Bonafont? —Sí —m'ha respost. I ha afegit: —Ara, fa poc, se n'acaba d'anar el seu marit. —Així és casada? —he continuat preguntant. —Ja ho crec!... No he volgut saber més. He pujat l'escala gairebé d'esma, inconscient. Maquinalment, he polsat el timbre. M'has obert sense reconèixer-me. Sort de la meva veu que ha sabut identificar-me.

—Joanet! La teva mare, els teus germans, jo... tothom et creia mort. Els comunicats oficials no podien, no devien mentir. .

—La realitat només és una: per bé que esguerrat, encara sóc viu i, per dissort, sense el consol de poder romandre prop teu, prop la meva Joana estimada.

—Joanet, considera; fes-te càrrec que tots nosaltres et creïem mort. Puc ensenyar-te documents oficiosos.

—No; no em retreguis jornades doloroses. Parlem

de nosaltres, de tu i de jo. Encara hi som a temps de compartir la nostra vida. Recorda que vares donar-me paraula formal de casament, paraula d'amor indestructible. A complir-la, doncs. Sense pensar-nos-hi. Serem feliços, tindrem mainada que alegrarà el nostre viure de cada dia i de cada instant.

JOSEP M.ª SALAS I JULIÀ.

(Acabarà).

Anecdolari català

Una d'En Rusiñol. Conten d'aquest mestre entre els mestres de l'humorisme, una anècdota que més aviat fa l'efecte d'una «esllavissada» força divertida d'aquest simpàtic personatge. Diuen que es trobava a París, posant en un típic hotel d'una típica barriada de la ciutat Llum, junt amb el pintor Cases, l'inseparable de Rusiñol. Un dia, retornats els dos amics del centre de la capital francesa, Santiago Rusiñol quedà aturat davant l'entrada de l'hotel sense atrevir-se a passar dins. Cases, que no sabia de què anava la inacció de l'amic, empenyent-lo, li digué:

—Au, passa, home, passa! Què fas, quiet, aquí?

Rusiñol li contestà: —Com vols que passi, si obstructuint l'entrada hi ha una trompa?

A la porta de l'hotel hi havia un home alt i gros que *ostentava* un nas més que regular —la *trompa* a què s'havia referit el pintor—, el qual, en sentir l'expressió del nostre conegut, amb una mà s'agafà el nas i oscilà lleugerament en sentit contrari al que es trobava. Aleshores, dirigint-se als dos pintors, parlà així, en català:

—Pot passar, ara?

Podeu calcular l'estupor de Rusiñol en sentir expressar-se d'aquella manera a un home que ell creia rus, i al qual mai no havia sentit dir-li un mot. Per cert, que resultà un català amb el qual Cases i Rusiñol feren estreta amistat després de la referida facècia.—J. G. L.

Nota retrospectiva

Les primeres Curses de Cavalls amb carros, organitzades i anunciades en l'idioma català, a Barcelona.

1 Hemeroteca General

Celebrat cartell del conegut artista, Llorenç Brunet.

Els Comtes de Mediona i llur Castell

No sabem que, fins al present, s'hagi escrit cap monografia d'aquest Castell, que resultaria vertaderament interessant. Potser algun dia podrem conèixer les gestes, esdeveniments i dades curiosíssimes de tan important Castell, situat a la part superior de la muntanya de dit nom, prop del poble de Mediona, en l'Alt Penedès.

D'aquest secular Castell en resta la porta i dues torres, i ben fonamentats estem per creure que dita fortalesa existia fa ja moltes centúries.

Els primers fets que trobem relacionats amb aquest Castell, és en l'expedició feta per Alfons VII *l'emperador*, de Castella, en la reconquesta d'Almeria, en l'any 1147; en aquesta expedició, composta de molta part de la noblesa catalana, hi figurava En Guillem de Mediona en la comitiva del rei. Dos anys després, en la reconquesta de Tortosa, al costat de Ramon Berenguer IV i del Comte Ermengol d'Urgell, el veiem altra vegada en aquesta acció guerrera. Això és una comprovació de l'alta distinció que els senyors de Mediona gaudien, essent els companys de Reis i Comtes. Més endavant trobarem, també, l'íntima amistat dels Mediones amb el rei En Jaume i el seu fill Pere III.

En una nota facilitada pel senyor Antoni Mir, de Sant Sadurní d'Anoia, trobem que a l'any 1151, Ermengol d'Urgell envia un missatge a Esbert de Mediona, pregant-li auxili en una batuda que aquell féu contra els morabites acampats per les veïnes serres d'Urgell. Després d'haver tret els moros de Tortosa i Lleida, els addictes d'Esbert, Comte de Mediona, i capitanejats per aquest, surten en ajuda del seu gran amic Ermengol d'Urgell.

A la conquesta de Mallorca, trobem altra volta als Medionas, segons la Crònica del rei En Jaume,

que amb enèrgica sobrietat diu així: «E encontram en C. de Mediona, que deyen que en tota Catalunya nuyl hom no iunya mils que el, e era bon Cavaller, e eixias de la baytayla, e eixiali sanch per lo labi desus de la boca. E dixemli: En C. de Mediona, com exits de la batayla? E dix el: car so ferit. E cuydam nos que fos ferit de cop mortal que tingues pel cors. E dixem: E de que sots ferit? Duna pedra que man dat sus en la boca so ferit. E prenguemlo per les regnas, e dixemli... tornats a la batayla, que bon Cavaller per aital colp com aquel, enfelonia sen deu, que no deu exir de batayla. E a cap duna peça que nos lo gardam nol vim».

Efectivament, En Guillem de Mediona no pogué sofrir tal retret al seu valor; i, ferit en dolls de sang per la boca, es ficà enmig dels combatents, desapareixent per sempre més.

Continuem en la llista d'altres fets, plens d'interès per la nostra gloriosa història. Quan el bisbe de Barcelona, Berenguer de Palou, anuncia a En Jaume la mort dels germans Moncades (1) i d'altres distingits Cavallers, el rei queda sobtat, i, plorant, diu aquelles sentides paraules: nostres Cavallers són tan valents, que, ferits i tot, es llancen a la batalla. Donant a entendre, per aquestes paraules, la desaparició d'En Guillem de Mediona, pel gran afecte que li guardava.

Trobem altres notes referents als Comtes de Mediona, en la monografia del Castell de Cabrera, escrita per Joan Avinyó. Són aquestes: a 12 de les calendes d'abril del 1273, Asbert de Mediona dóna al rei Jaume I el Castell d'Altea a canvi del de Cabrera que el dit rei li concedeix en feu; no obstant, després recuperà aquell el de Altea. (Aquest Asbert de Mediona és el fill d'En Guillem, desaparegut en la conquesta de Mallorca). Una altra nota esmenta: a 4 de les calendes de juliol del 1277, el dit Asbert de Mediona fa entrega al nou rei Pere II del Castell d'Altea i Vilamajor, que li havien estat donats pel rei Jaume I durant la seva vida; en canvi, el rei Pere li confirma el feu del Castell de Cabrera. I sabem per aquesta: que a 12 de les calendes d'abril

(1) Vegi's CURIOSITATS DE CATALUNYA, núm. 67, pàg. 593.

del 1320, el susdit Esbert de Mediona ven, amb consentiment del rei Jaume II, a Berenguer de Banyoles, la quadra i lloc de Vallbona i dos masos anomenats de Castellet, amb els homes i drets del terme del Castell de Cabrera. Anotem això per a demostrar que els Comtes de Mediona tenien sota el seu domini altres Castells i vilatges.

Finalment, volem recordar una gesta gloriosa d'aquests Comtes: Quan el rei Pere II es dirigí amb el seu exèrcit, acompanyat dels Cavallers d'Aragó i Catalunya, a la memorable batalla del Coll de Panissars (1), després de guanyada, en desfilant el cadàver del rei francès, Felip l'Atrevit, En Pere II digué a Esbert de Mediona, que guardés lleialtat i no es llancés sobre els vençuts fins haver passat l'exèrcit ja retut.

Així ho va complir; però un cop hagué passat la llitera reial, aleshores va batre victoriosament les hosts enemigues.

Si un dia us trobeu davant les runes d'aquest Castell de Mediona, mireu-les amb veneració i respecte-les, per haver hostatjat als seus Comtes, les gestes dels quals són glorioses per a Catalunya.

JOSEP ARNAN I VALLÉS.

(1) Vegi's CURIOSITATS DE CATALUNYA, núm. 31, pàg. 157.

UNA LOCUCIO POPULAR

«*Aixafar la guitarra*»

Quan a un home les coses li han de sortir malament, ja cal que vigili, perquè tots els projectes que tingui li poden fallar amb molta facilitat i es pot trobar que li han ben *aixafat la guitarra*, com a més de quatre, que sense com va ni com costa, es troben que el que tenien pensat els hi surt tot al revés, perquè els hi surt un entrebanc de tras-cantó, que els hi desfà totes les combinacions, i a més de quedar-se amb la cua entre les cames, es queden amb un pam de nas.

F. PUJOLS.

«La Pastoreta»

Ens plau anotar la música de «La Pastoreta» de la collecció d'Ezequiel Martín.

D'aquesta bonica tonada, no tenim més lletra que aquesta que publiquem. Molt agrairíem que si algú la conegués completa, faci el favor d'indicar-ho a la direcció de CURIOSITATS DE CATALUNYA.

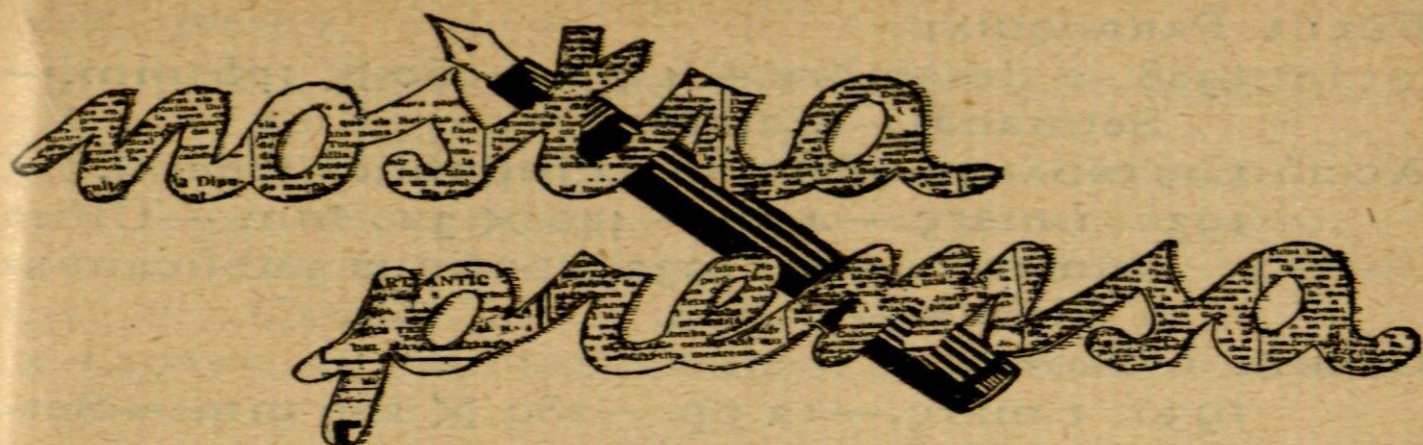
Moderat

A so-ta un rou-re — de ge-no-
llons — la pas-to-re-ta la pas-to-re-ta —
a so-ta un rou-re — de ge-no-llons —
la pas-to-re-ta lli - ga gar-bons —

* * *

Ni demanant caritat
ni sent coix i mut i cego,
tens cap dret a anar esqueixat;
que els pobres que van romputs,
no hi van pas perquè són pobres,
són pobres, perquè són bruts.

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Memòria General

Premsa Comarcal

XII

OLOT

(Acabament)

ESPLAIS LITERARIS.—Escrit i fundat pel «Pomell de Joventut Aires Literaris del Montsacopa».

1921. 1 desembre.—12 pp.—220 × 160 mm.—
Mensual.—Català.

LA MONTAÑA.—Semanario de información local.

1923. 3 de febrer.—8 pp.—220 × 315 mm.—
Ultim núm.: 68, 17 maig, 1924.—Castellà.

LA COMARCA D'OLOT.

1923. 10 febrer.—Continuador de «La Comarca» i «Diario d'Olot».—Ultim núm.: 3 de maig, 1924.—Català.

PESSIGOLLES.—Quinzenari de bon humor.

1924. 23 de febrer.—8 pp.—280 × 215 mm.—
Ultim núm.: 6, 3 maig, 1924.—Català.

REVISTA D'OLOT.—Publicació mensual il·lustrada.

1926. 25 de gener.—20 pp.—285 × 220 mm.—
Ultim núm.: 36, desembre, 1928.—Català.

RIALLES.—Periòdic quinzenal humorístic.

1927. 15 de juliol.—16 pp.—210 × 280 mm.—
Ultim núm.: 4, 31 d'agost, 1927.—Català.

LA LLUNA D'OLOT.—Revista mensual d'art i literatura.

1927. 1 setembre.—20 pp.—230 × 310 mm.—
Ultim núm.: 5, 1 gener, 1928.—Català.

REVISTA DE LOS ALMACENES CASA NYERA.

1927. Octubre.—12 pp.—250 × 350 mm.—
Mensual.—Ultim núm.: 41, febrer, 1931.—
Castellà.

FULLA PARROQUIAL.

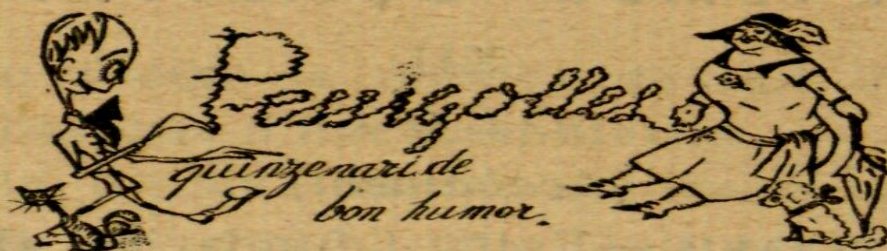
1928. 2 desembre.—4 pp.—250 × 175 mm.—
Setmanal.—Català.

ACCIÓ CIUTADANA.—Setmanari republicà federal.

1930. 1 març.—4 pp.—440 × 320 mm.—Ultim
número: agost, 1932; continuà publicant-se
a Girona.—Català.

GASETA D'OLOT.

1930. 1 març.—12 pp.—280 × 220 mm.—Set-

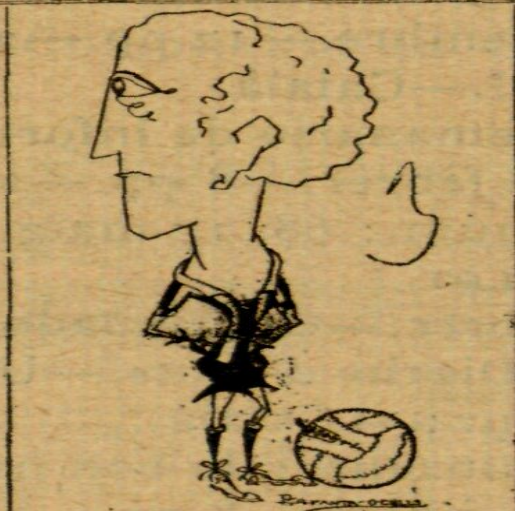

Any I

Olot, 23 de febrer de 1924

Núm. 1

REDACCIÓ
En les Escaltes del Firal.
Sortirà dues vegades al
mes, però la feixa serà
voluntària.

ADMINISTRACIÓ
en un Banc del Parc.

Preu 20 cts.

No's retornen originals

PARAULES DEL PRESIDENT

«Hom perdut el campionat, però que consti. amb el legància.»

manal. — Ultim número: 27, 30 d'agost
del 1930.—Català.

EL DESPERTADOR. — Normalitat - Concòrdia - Supe-
ràvit - Responsabilitats - Barriles - etc., etc.

1930. 25 octubre.—8 pp.—320 × 220 mm.—
Quinzenal. — Va publicar-se fins l'any
1933.—Català.

ALERTA. — Portavoz del Partido Radical Socialista
de Olot y su Comarca.

1931. 6 juny.—8 pp.—327 × 227 mm.—Set-
manal. — Se'n publicaren 8 ó 10 núme-
ros. — Bilingüe.

KI-KI-RI-KI.

1931. Setembre.—Ultim núm.: 2, desembre del 1931.—Català.

OREIG.—Publicació d'Arts, Literatura i Política.

1931. Novembre.—8 pp.—275 × 223 mm.—Mensual.—Ultim núm.: 6, març, 1932.—Català.

LA CIUTAT D'OLOI.—Setmanari d'informació catalanista-republicà.

1932. 21 de maig.—8 pp.—385 × 275 mm.—Ultim núm.: 32, desembre, 1932.—Català.

L'ONCLE JOAN.

1932. 25 juny.—Català.

LA BOMBA.

1932. Novembre.—Ultim núm.: 3, desembre del 1932.—Català.

LA BOMBETA.

1932. Novembre.—Solament va publicar-se el primer número.—Català.

PATRIA JOVE.

1932. 14 novembre.—Ultim núm.: 2, 18 de novembre, 1932.—Català.

EL BOMBO.

1933. 13 maig.—Català.

LLUITA.

1933. 1 d'octubre.—8 pp.—353 × 250 mm.—Setmanal.—Català.

«...».—Periòdic humorístic que surt un cop cada vegada.

1933. 14 d'octubre.—Solament va sortir el primer número.—Català.

EL DRAC.

1933. 28 d'octubre.—Solament va sortir el primer número.—Català.

ESFORÇ.

1934. Febrer.—Mensual.—Ultim número: 3, abril, 1934.—Català.

ESQUERRA.

1934. 16 de juny.—8 pp.—350 × 250 mm.—Setmanal.—Català.

EL CARME.

1934. Juliol.—Mensual.—Català.

LA CIUTAT D'OLOT.

1934. 6 juliol.—Segona època.—Català.

LA BANDA DE L'EMPASTRE. — Periòdic humorístic.

1935. 18 de març.—4 pp.—315 × 225 mm.—Català.

PETITS OLOTINS.

1935. Juliol.—Solament va sortir el primer número.—Català.

FULL PARROQUIAL D'OLOT.

1935. 18 d'agost.—Continuació de la «Fulla

Primer Aniversari de la mort de

**Francesc
Macià i Llusa**

Recordança

Són, encara, en el par i en el pensament
de tots els catalans

A l'any del vostre dràpalc la llibertat signa-
ra de cabdell de més veus, més importància
que mai.

De la vostra vida, ara i continuarem
citant, a través dels anys, el gènere que ha de
donar el poble català a la independència definitiva.

De la vostra vida, ara ella al servei de
Catalunya, les generacions d'avui a l'horitzó
l'exemple a seguir per l'assoliment de la
grandesa de la Pàtria. I l'exemple que veu,
Francesc Macià, sabreu dir el hi, no sempre
que hagi estat endebades, un dia, no pas
molt llunyà, aquell exemple veure donarà
els seus fruits.

El català d'avui, primer President de
la Generalitat de Catalunya, sabreu dir
digne de veu.

El català d'avui no haurà quedat bé

Parroquial», del 1928.—Setmanal.—Català.

LA LLUFA.

1935. 28 desembre.—Ultim núm.: 2, 6 març
del 1936.—Català.

EL DEVER.

1936. 4 gener.—Es el mateix periòdic que
amb el títol «El Deber» va ésser fundat
l'any 1897. Comença amb aquesta modifi-
cació del títol, en el núm. 2025, any XL.—
Català.

PESSIGOLLES.—Quinzenari de bon humor.

1936. 21 de març.—Segona època.—8 pp.—
325 × 225 mm.—Català.

LES CAMELLES.

1936. 11 d'abril. — 8 pp. — 327 X 227 mm. —
Setmanal. — Català.

EL TAFANER.

1936. 25 d'abril. — Ultim núm.: 2, 27 de juny
del 1936. — Català.

EL MOMENT ESPORTIU.

1936. 20 de maig. — Ultim núm.: 2, 27 maig
del 1936. — Català.

GERMANOR.

1936. Novembre. — Mensual. — Català.

CAMARADA.

1937. Març. — Setmanari. — Castellà.

La ciutat d'Olot, la bellesa de la qual i dels seus voltants tan bé han sabut popularitzar els pintors amb llurs pinzells, de l'anomenada Escola Olotina, mereix el nostre homenatge i la nostra admiració, per ésser una de les poques ciutats de Catalunya que han tingut cura del seu periodisme i ha aconseguit organitzar, en la seva Biblioteca Pública, una secció, en la qual hi figura una representació de tots els periòdics publicats a la ciutat d'Olot i en la seva Comarca, de la majoria dels quals es troba la col·lecció completa dels números apareguts. L'ànima d'aquesta obra és el doctor Joaquim Danés, el qual, amb el seu entusiasme i el seu esperit d'organitzador, ha aconseguit portar a terme aquesta obra, que pot servir d'exemple a moltes ciutats de Catalunya que han descuidat —negligència imperdonable— una de les principals branques de la nostra literatura.

El primer olotí que va sentir la necessitat de formar una hemeroteca de la premsa olotina, va ésser el senyor Ramon Bolós, el qual, l'any 1903, va publicar en les pàgines d'un periòdic local, les primeres notes bibliogràfiques dels periòdics publicats a la ciutat d'Olot, i proposava que fossin col·leccionats i conservats amb tota cura.

Seguint l'interès dels olotins per llur premsa, el setembre de l'any 1914, va celebrar-se en el local de la Biblioteca Pública d'Olot, una Exposició Bibliogràfica de la Premsa olotina, el fruit de la qual va ésser la publicació d'un Catàleg, on es poden llegir

les notes bibliogràfiques de 43 periòdics, el total dels publicats fins aquella data, i els quals figuraven en la citada Exposició.

L'entusiasme del doctor Joaquim Danés pel periodisme local, va portar-lo a donar una conferència al Saló de Sessions de la Casa de la Ciutat, d'Olot, el dia 16 de novembre del 1933, amb el lema «La Premsa Olotina i el Renaixement de Catalunya», havent publicat amb aquest motiu un «Historial gràfic abreujat de la Premsa Olotina», amb una gràfica de l'ordre cronològic i sincrònic d'aparició, interessant i curiós treball en el qual es llegeixen fins a 87 títols de periòdics publicats a Olot i 13 publicats a la comarca olotina.

També, gràcies a l'amabilitat del doctor Danés i al seu noble interès per tot quant sigui divulgació de la premsa olotina, hem portat a bon terme aquest treball d'inventari dels periòdics publicats a Olot, degut a la seva col·laboració —la qual molt agraïm des d'aquest lloc— facilitant-nos nombroses dades i exemplars de molts dels periòdics publicats.

Fent un resum dels títols que figuren en la llista que precedeix aquestes ratlles, veiem que els periòdics publicats a la ciutat d'Olot sumen un total de 104 títols, els quals, classificats per la llengua en què sortiren escrits, donen el següent resultat: catalans, 72 periòdics; castellans, 25; bilingües, 8. La premsa catalana, com queda indicat, ha tingut una gran majoria en les publicacions aparegudes a Olot, la qual cosa demostra la ferma catalanitat dels seus ciutadans, demostrada també pels diferents periòdics que han sortit defensant l'ideari nacionalista català. El primer periòdic que va sortir escrit totalment en la nostra llengua fou «L'Olotí», que va aparèixer per primera vegada escrit en català, el dia 5 de gener del 1890. Des d'aquesta data va anar sortint amb regularitat la premsa catalana amb diversitat de temes, i, per tant, veiem periòdics catalans dedicats a informació local, catalanistes, literaris, catòlics, satírics, republicans, defensors dels interessos de la comarca, etc. Els periòdics catalans que han tingut la vida més llarga, han estat «La Comarca», que arribà al número 513, i «L'Olotí», del qual en

sortiren 569 números, encara que els 106 primers sortiren escrits en castellà; els altres foren de vida breu, arribant alguns d'ells a publicar solament el primer número. Dels periòdics catalans són dignes d'esment, per llur qualitat literària i pels noms dels seus col·laboradors, les revistes titulades «Sanch Nova», «Vida Olotina» i «Revista d'Olot», especialment, aquesta darrera, que va distingir-se, a més, per una excel·lent presentació tipogràfica; la primera d'aquestes tres publicacions va ésser fundada i dirigida per l'excel·lent literat olotí, Marian Vayreda, i l'última, per Josep M.ª Mas de Xexàs.

Dels periòdics castellans, els que han tingut més duració en la vida periodística olotina, són: «La Comarca Leal», del qual en sortiren 280 números, i «El Deber», que se'n publicaren 610 números en castellà, continuant després escrit en llengua catalana.

Classificats, els periòdics olotins, per la periodicitat de publicació, donen els següents totals: diaris, 1; bisetmanals, 1; trisetmanals, 1; setmanals, 38; quinze-nals, 8; mensuals, 19, i trimestrals, 1, restant 35 títols que no hem pogut classificar, uns per haver sortit solament el primer número, i els altres, per la irregularitat en llur publicació.

Finalment, com a curiositat, consignarem que els anys en els quals han sortit més periòdics nous a Olot, han estat els de 1919 i 1936, amb sis títols nous cadascun.

JOAN TORRENT.

C O R R A N D A

Quan vos veig anar per casa
amb aquell gentil caminar
i amb els ulls baixos a terra,
això és per a enamorar.

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

Entreteniments Instructius

LOGOGRIF NUMERIC

12345678	Estat europeu.
4234567	Animal.
733567	Plec defectuós.
18742	Filòsof cèlebre.
6287	Part del cos.
624	Recipient.
87	Nota musical.
7	Vocal.
12	Alguns en tenen.
424	Adjectiu.
7687	Fruit d'arbre.
87537	Nom de dona.
637473	Verb.
6738217	Eina de fuster.
71734737	Temps de verb.

XARADA

Ma primera és part del cos,
segona i *terça* ajuntades
 formen una peça de vestir.
 I el *total* de la xarada
 també és peça per anar lluit.

TARJA

NEUS MONVER

Gelida

Combinar degudament aquestes lletres de manera que donin el nom d'una cançó catalana.

COMBINACIO

. a . .	Temps de verb.
. e . .	Lleó.
. i . .	Mercat.
. o . .	Adverbi.
. u . .	Animal.

Substituir els punts per lletres de manera que en cada ratlla de dalt a baix hi hagin les mateixes lletres.

FUGA DE VOCALS

N. p.ng.s .l n.s d'.n x.t.
 n. .l p.r.g.. n. .l g...t.

Solucions als "Entreteniments Instructius" publicats al núm. 85

Acròstic: *Ebre, Valira, Muga, Besòs, Cardoner, Gaià, Ter, Fluvià, Llobregat, Francoll, Garona i Segre.*

Semblança: *En que hi han picadors.*

Ambidextre: *Llop, poll.*

Xarada: *Riudebitlles.*

Quadrat: *Marc, àvia, riem, cama.*

Conversa: *Mona.*

UAB

Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA CENSURA